

OBRASTAĆ (20) *vb impf*

o jasne. W inf oba a jasne, ◇ W formach praes -râ- (6), -ra- (3); -râ- GliczKsiąż (2), Leop; -râ- : -ra- Mącz (3:3).

inf obrastać (5). ◇ praes 1 sg obrastam (6). ◇ 3 sg obrasta (7). ◇ 3 pl subst obrastają (2). ◇ [praet 3 sg obrastał.]

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVI w.

1. Pokrywać jakąś powierzchnię, rosnać na czymś, coś zarastać (4) :

a. O zaroście (2) : Takież włoli im częściej ie ogala, tim gęściej y mięłłzey obraftaią dla przybywania materiey. GlabGad B.

obrastać komu (1): otrokom około łzeftnacie lat, [...] wáli obraftaią GlabGad C8v.

b. O tłuszczu [około czego] (1) : A łoy y ogon y włlyftkę tłuścioć ktora obrafta koło wnętrza [quae operit intestina]/ odzieckę też wątroby/ y dwie nerce z łoiem ich/ y plec prawą/ oddzielił [Mojżesz]. Leop Lev 8/25.

c. O roślinach; circumnasci Mącz, Cn; vestiri Cn (1) : Obnascor, id est, circumnascor, Obrastam wkoło. Mącz 242a.

2. Pokrywać się czymś rosnącym (16) :

a. O owłosieniu; pubere Mącz, Calep; pubescere Mącz, Cn; pilare Mącz, Cn; pulmare Mącz; imbarbescere, obseri Cn; (11) : Pilo, Obrastam/ kołmáty być poczinam. Mącz 300a; Vesticeps, Ten który poczina obrastac/ któremu łie brodá poczina łipac. Mącz 490a, 360a; Pubertas – Wzrost w młodzei, gdi potzina obraftacz. Calep 871b; [Lecz on [Klodyjus] łpodźiewaiąc łie/ że łie miał vtaić w zgrai niewiałt/ iż to im był bárzo podobny (iełcze by namniey nieobraftał) [...] do Pompeiey włzedł. CiceroKosz c4v, 62 (Linde)].

obrastać około czego (1): Czemu białe głowy około żywota obraftaią, á otroci na pierłiach á na brodzie GlabGad A8v.

obrastać komu (4): Przecz niewiałtam broda nie obrafta. GlabGad A7v, A8; Impuber, Impubes, Młody/ Któremu yełcze łono nieobrafta/ Który yełcze płodzić y rodzić nie mozę. Mącz 329a, 329b.

obrastać czym (1): Pilo vestiri. Włosy obrastac. Mącz 490c.

W charakterystycznych połączeniach: obrastać około żywota; obrastać na brodzie, na piersiach; obrastać włosy [I pl]; obrastać gęściej, lisowato, mięłłsszej; obrastać poczynac.

Zwrot: »pierwszym mchem obrastać« (1): Pubeo – Pierłzym nichem [lege: mchem] obraftam Calep [871]b.

b. O upierzeniu ptaka [w tym: czym (1)] (2) : Plumo, Obrastam pierzem/ Poczinam łie pierzić/ Iáko gdy młode ptaki poczináyą obrastac. Mącz 306c.

c. O roślinach [czym] (3) : Siliquor – łuskami obraftam. Calep 980b.

Przysłowie: Nye wyedzą podobno że ten kámyeń kthorego częłto z myełcá porułła/ nye rad mchem obrafta rychło. GliczKsiąż L2v, N3.

Szereg: »nie obrastać ani obchodzić« (1): Iáko kámyeń gdy go częłto á gęłto z myełcá przenałła/ nye łatwie obrafta áni mchem obchodzi. GliczKsiąż N3.

Synonimy: 1. a. sypać się; 2. b. pierzyć się; c. obchodzić.

Formacje współrdzenne cf ROŚĆ.

Cf [OBRASTAJĄCY], OBRASTANIE

DJ